

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
1.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2023/814
Toplantı Tarihi/Sayısı : 14.2.2024/38
Karar Numarası : 2024/130
Başvuran : N. Ç.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı
Muhatap Adres : Sosyal Güvenlik Kurumu Ziyabey Cad. No:6 06520
Balgat/ANKARA

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu'nda, astsubay sınıf okullarında eğitim gören ve eğitimlerini başarı ile bitirerek astsubay nasbedilen kişilerin astsubay sınıf okulunda geçirdikleri sürelerin fiili hizmet süresi olarak sayılması için 18 yaşını bitirmiş olmak şartının bulunmasının ayrımcılık teşkil ettiği iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran başvuru dilekçesinde özetle;

a. 5434 sayılı Türkiye Emekli Sandığı Kanunu'na (Kanun) 2168 Sayılı Kanun ile eklenen geçici 170'inci maddenin astsubay sınıf okullarında eğitim gören ve okullarını başarı ile bitirerek astsubay nasbedilen kişilerin astsubay sınıf okullarında geçirdikleri sürenin fiili hizmet süresine ekleneceğini düzenlediğini, ancak yine aynı Kanun'un 12'nci maddesi ile Kanun hükümlerine tabi olmak için 18 yaşını bitirmek şartının arandığını,

b. 1/9/1997 tarihinde astsubay sınıf okulunda eğitimine başladığını, 30/8/1998 tarihinde astsubay nasbedildiğini, ancak bu süre zarfında 18 yaşını doldurmamış olduğu için astsubay sınıf okulunda geçirdiği eğitim süresinin fiili hizmet süresine eklenmediğini, konuya ilişkin olarak Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığına başvuru yaptığını ancak olumsuz yanıt aldığını,

c. Kendisi gibi birçok kişinin de astsubay sınıf okullarına giriş tarihlerinde 18 yaşını doldurmamış olduğunu ve mezkûr Kanun kapsamı dışında bırakılarak mağdur olduklarını, astsubay sınıf okullarında aynı eğitim ve aynı şartlara tabi tutularak eğitim gören kişiler arasında yaşa dayalı olarak böyle bir ayırım gözetilmesinin eşitlik ilkesine aykırı olduğunu belirtmiştir.

3. Muhatap Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığından alınan yazılı görüşte özetle;

a. 10/8/1967 tarihinde 12670 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu'nun 68'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre muvazzaf astsubay olmak için 18 yaşını doldurmak şartının arandığını, ancak 926 Sayılı Kanun'un mezkur düzenlemesinde 14/8/1970 tarihli ve

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

13579 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 31/7/1970 tarihli ve 1323 Sayılı Kanun’un 2’nci maddesi ile yapılan değişiklikle 18 yaş doldurulmadan kazai rüşt alınarak muvazzaf astsubay olunabileceğinin düzenlendiğini,

b. 926 sayılı Kanun’da yapılan ve yukarıda bahsi geçen değişiklik kapsamında 18 yaşından önce muvazzaf astsubay olarak atanmaların emeklilik haklarının sağlanmasına yönelik olarak 11/7/1971 tarihli ve 13892 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 1425 sayılı Kanun’un 2’nci maddesi ile 5434 sayılı Kanun’a “*Bir meslek ve sanat okulunu bitirenlerden, Türk Medeni Kanunu hükümlerine göre kazai rüşt kararı almak suretiyle Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığına tabi ve öğrenimleri ile ilgili göreve atanmalar hakkında, 5434 sayılı Kanununun 12 nci maddesinde yazılı 18 yaşın bitirilmiş olması şartı aranmaz.*” düzenlemesini haiz ek 7’nci maddenin (teselsül ettirilmiş hali ek 21’inci madde) eklendiğini, bu düzenleme ile 18 yaşından önce 657 sayılı Kanun kapsamında devlet memurluğuna atanan veya 926 sayılı Kanun kapsamında muvazzaf astsubay olarak atanan kişilerin atandıkları kadro veya rütbe görevlerinde geçen 18 yaş altı sürelerinin emekliliklerinde değerlendirilmesinin sağlandığını ve eşitsizliklerin önüne geçilmesinin amaçlandığını, bu düzenlemenin kazai rüşt alarak devlet memurluğuna veya muvazzaf astsubaylığa atanmaların sadece atandıkları bu görevlerinde geçen 18 yaş altı sürelerinin emeklilikte değerlendirilmesine yönelik olduğunun aşıkâr olduğunu,

c. 5434 sayılı Kanun’un ilk halinde, kanun kapsamına girecek kişilerin düzenlendiği 12’nci madde kapsamında kişilerin bu kanundan yararlanabilmesi için 18 yaşını bitirmiş olması gerektiğinin belirtildiğini,

ç. Yine 2168 sayılı Kanun’un 2’nci maddesi ile 5434 sayılı Kanun’un 15’inci maddesinin (e) bendinde değişiklik yapılarak, astsubay sınıf okulu dahil askeri öğrenci olanların, öğrenci harçlıkları teğmen veya astsubay çavuş aylıkları arasındaki farkın keseneği kurumu tarafından karşılanması suretiyle ve öğrenim süreleri içerisinde her ay itibarıyla kesenek ve karşılıklarının ödenmesinin; kendi adına okuduktan sonra subay naspedilenler için ise, öğrenim süresi içerisinde kesenek veya karşılık ödenmesi imkanı bulunmadığından öğrenim sürelerinin geriye yönelik olarak ve göreve başladıkları teğmen aylığı esas alınarak borçlanma uygulaması şeklinde ödenmesi suretiyle emekliliklerinde değerlendirilmesinin sağlandığını,

d. 2168 sayılı Kanun’un 4’üncü maddesiyle 5434 sayılı Kanun’a eklenen geçici 170’inci madde uyarınca; münhasıran 11/7/1978 tarihinden önce astsubay sınıf okulu ile kendi adına okuduktan sonra astsubay naspedilenlerin 11/7/1978 tarihinden önceki başarılı öğrenim sürelerinin geriye yönelik borçlanma suretiyle emekliliklerinde değerlendirilmesine imkân tanındığını, bu kapsamda 11/7/1978 tarihinden sonra astsubay sınıf okullarında geçen süreler için geriye doğru kesenek ve karşılık ödenerek bu sürenin hizmet süresi olarak değerlendirilmesinin mümkün olmadığını,

e. 5434 sayılı Kanun’un ek 21’inci maddesi ile yapılan düzenlemenin devlet memuru ve astsubay olarak atanmaların bu görevde geçen 18 yaş altı hizmet sürelerine yönelik olduğunu, 5434 sayılı Kanun’un ek 12’nci maddesinde geçen 18 yaşını doldurmuş olmanın tek istisnasının aynı kanunun ek 21’inci maddesi olduğunu ve bu maddede yer alan düzenlemenin iştirakçilik hakkı tanınan öğrencilerin öğrencilik sürelerinin 18 yaş altında geçen kısmına ilişkin olmadığını,

f. 5434 sayılı Kanun’da yapılan değişiklik ile iştirakçilik hakkı tanınan astsubay sınıf okulu öğrencileri adına aynı kanunun 15, 16 ve 17’nci maddeleri uyarınca 11/7/1978 tarihinden sonra aylık kesenek ve karşılık kesilmesinin gerektiğini, 11/7/1978 tarihinden sonra geçen söz konusu öğrencilik sürelerinin geriye yönelik olarak borçlanmak suretiyle daha sonraki bir tarihte değerlendirilmesine dair mezkûr kanunda herhangi bir düzenleme bulunmadığını, 5434 sayılı Kanun’un ek 21’nci maddesi kapsamında hak sahipliğinin doğabilmesi için ilgililerin astsubay sınıf okulunu bitirdikten sonra kazai rüşt alması ve astsubay olarak atanmasının zorunlu olduğunu, bu durumda astsubay naspedilmeden ve ek 21’nci madde kapsamında hak sahipliği doğmadan sadece kazai rüşt kararı alınmış olması sebebiyle astsubay sınıf okulu öğrenciliği döneminde 18 yaş dolmadan iştirakçilik ilişkisinin kurulmasının mümkün olmadığını, tüm bu hususlar dikkate alındığında 5434 sayılı Kanun’un 12’nci maddesinin

ikinci fıkrasının (j) bendi kapsamında askeri öğrencilik döneminde kurulacak iştirakçilik ilişkisinin 18 yaşın bitiminden itibaren başlayacağını ve bu yaşın doldurulmasından sonra emeklilik haklarının başlayacağını,

g. 5434 sayılı Kanun'un geçici 170'inci maddesinin ise askeri öğrencilik dönemi 11/7/1978 tarihinden önce olanları kapsadığı için bu tarihten sonra astsubay sınıf okulu öğrencisi olanlar hakkında söz konusu maddenin uygulanmasına imkan bulunmadığını,

ğ. Bu kapsamda, kişilerin kazai rüşt kararı almış olsalar bile 18 yaşın dolumundan önce astsubay sınıf okulu öğrencilikleri sırasında iştirakçi olarak kabul edilmelerinin mümkün olmadığı gibi 18 yaşın altında geçen öğrencilik sürelerinin hizmetten sayılmasının da mümkün olmadığını, 5434 sayılı Kanun'un ek 21'inci maddesi ile kazai rüşt kararı almak suretiyle gördükleri öğrenimleri ile ilgili göreve girenlerin 18 yaşının altında geçen eğitim sürelerinin hizmet süresinden sayılmasına imkan sağlandığını, bu okullara başlamanın bir atama olarak kabul edilemeyeceğini, bu doğrultuda 1/9/1997 tarihinde astsubay sınıf okuluna başlayan ve 14/1/1981 doğum tarihli olup 14/1/1999 tarihinde 18 yaşını dolduran başvuranın kazai rüşt alarak 30/8/1998 tarihinde astsubay nasbedilmesi nedeniyle sigortalılığının 30/8/1998 tarihinde başlatıldığını, bu tarihten önce geçen sürelerinin hizmet olarak alınmasının mümkün olmadığını,

h. Ayrıca konu hakkında başvuran gibi iddialara sahip birçok kişinin davalar açtığını, bu davalar hakkında Bölge İdare Mahkemeleri tarafından farklı kararlar verilmesi sonucunda konunun Danıştay Başkanlığına taşındığını, Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulunun 25/7/2019 tarihli ve 30842 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 12/12/2018 tarihli ve E. 2018/1, K. 2018/4 sayılı İçtihadı Birleştirme Kararı kapsamında astsubayların, astsubay sınıf okullarında 18 yaşın altında geçen öğrenim sürelerinin fiili hizmet sürelerinden sayılamayacağına dair karar verildiğini belirtmiştir.

4. Muhatabın yazılı görüşüne karşı başvuran tarafından sunulan yazılı görüşte özetle;

a. Muhatabın yazısından da anlaşılacağı üzere kendisiyle aynı mağduriyeti yaşayan birçok kişinin olduğunu, bu konuda birçok dava açıldığını ve davaların bir kısmında davacılar lehine bir kısmında ise davalı Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı (SGK) lehine kararlar çıktığını, Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulunun oy çokluğu ile davacılar aleyhine olarak içtihat birleştirme kararı aldığını,

b. İdare mahkemeleri, idarenin faaliyetlerinde kamu yararı varlığını gözeterek kararlar verirken Danıştayın salt maddi hukuk kuralları üzerinden karar verdiğini ve bu durumun hak kayıplarına yol açtığını,

c. Bahse konu yaş temelinde ayrımcılık iddiasının temelinde SGK'nın yazısında da yer alan kanuni düzenlemede yapılan değişiklik ile 11/7/1978 tarihinden önce astsubay sınıf okulunda geçen sürelerin borçlanma suretiyle hizmet olarak değerlendirilmesine imkan sağlanmasına karşın bu tarihten sonra astsubay sınıf okullarında geçen süreler için bu imkanın sağlanmamasının yer aldığını, bu tarihten sonra astsubay sınıf okullarında okuyan bireyler konusunda kanuni bir boşluk olduğunu,

ç. Astsubay sınıf okullarına giriş tarihleri aynı olan kişiler arasında 18 yaş altında olunması gerekçesiyle iştirakçilik ilişkisi kurulmaması ve bu sürenin hizmetten sayılması için borçlanma imkanının sağlanmaması şeklinde bir ayırım gözetilen SGK'nın eşitlik ilkesine ve sosyal haklardan eşit yararlanma ilkesine aykırı hareket ettiğini,

d. Muhatap SGK'nın yazısında kullandığı; *"Nasp tarihleri aynı olan kişiler arasında askeri öğrencilik döneminde kazai rüşt kararı alıp almadığı veya hangi tarihte almış olduğuna göre emekli olabileceği tarih, emekli aylığı ve emekli ikramiyesi yönünden farklılık oluşmasına, dolayısıyla da, söz konusu değişikliğe ilişkin olarak yukarıda yer verilen yasa koyucunun amaçları ile bağdaşmayacağı, değerlendirilmektedir."* ifadesi ile SGK'nın bahsi geçen bireyler arasında herhangi bir fark oluşmasının büyük eşitsizliklere yol açacağını farkında olduğunu anlaşıldığını, ancak bahse konu meseleye yaklaşımı ile büyük bir eşitsizlik oluşturduğunu,

e. Başvurusunun olağan kanun yolları ile sonuçlanması mümkün olmayan bir hukuki sorundan kaynaklandığını, iddialarının herhangi bir kanunun çerçevesine sığışıp kalmadan T.C. Anayasası ve Türkiye Cumhuriyeti'nin taraf olduğu temel hak ve özgürlükleri koruma altına alan uluslararası sözleşmeler ışığında değerlendirilmesinin önem arz ettiğini, kanunların harfiyen uygulanmasının kimi zaman büyük adaletsizliklere yol açtığını ve Türkiye Cumhuriyeti'nde vatandaşların kanun değişikliği teklifi verme yetkisinin olmadığını, bu yetkiyi bünyesinde barındıran TBMM'nin ise kimi zaman yavaş kimi zaman ise söz konusu olayda olduğu gibi hareketsiz kaldığını belirtmiş ve Kurumumuzun hakkaniyete uygun bir karar vermesini talep etmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Yargı Yetkisi" başlıklı 9'uncu maddesi şöyledir:

"Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılır."

6. Anayasa'nın "Mahkemelerin Bağımsızlığı" başlıklı 138'inci maddesinin ilgili bölümü şöyledir:

"(1) Hakimler, görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre hüküm verirler.

(2) Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hakimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz.

(...)"

7. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri" başlıklı 87'nci maddesi şöyledir:

"Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri, kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak;..."

8. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1'inci maddesi şöyledir:

"Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir."

9. 6701 sayılı Kanun'un "Kurumun görevleri" başlıklı 9'uncu maddesi şu şekildedir:

"(1) Kurumun görev ve yetkileri şunlardır... f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek araştırmak karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek; g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek; ... i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek ..."

10. 6701 sayılı Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesinin ilgili kısmı aşağıdaki gibidir:

" (...) (4) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz (...)"

11. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Başvuru konusu teşkil etmeyecek işlem ve kararlar" başlıklı 40'inci maddesi şöyledir:

“(1) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz.”

12. Mezkûr Yönetmelik’in “Ön inceleme yapılışı” başlıklı 48’inci maddesi;

“(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, ... ç) Yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarıncaya karara bağlanmış uyuşmazlıklara ilişkin olup olmadığı, yönlerinden incelenir. ...” düzenlemesini içermektedir.

13. Mezkûr Yönetmelik’in “Gerekçeli kabul edilmezlik kararı” başlıklı 67’nci maddesi şöyledir:

“(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinin kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.

(2) Ön inceleme aşamasında incelenabilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48 inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.”

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

14. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

15. 6701 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

16. Somut başvurunun, 18 yaş altında astsubay sınıf okulunda geçirilen sürelerin fiili hizmet süresinden sayılmasına ilişkin olduğu görülmektedir. Başvuran, 14/1/1981 tarihinde doğduğunu, 1/9/1997 tarihinde astsubay sınıf okuluna girdiğini ve 30/8/1998 tarihinde astsubay naspedildiğini ancak astsubay sınıf okulunda geçen eğitim süresi zarfında 18 yaşını doldurmadığı için ilgili mevzuat uyarınca bu sürenin fiili hizmet süresinden sayılmadığını, bu durumun aynı eğitime ve aynı şartlara tabi tutulan kişiler arasında yaş temelinde ayrımcılığa sebep olduğunu belirtmiştir. Nitekim 5434 sayılı Türkiye Emekli Sandığı Kanunu’nda, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu uyarınca astsubay olarak naspedilen kişilerin 18 yaş altında astsubay sınıf okulunda geçen eğitim sürelerinin hizmetten sayılmasına ilişkin yaş temelli bir farklılık olduğu görülmektedir.

17. 5434 sayılı Kanun’un “Sandıktan faydalananlar” başlıklı 12’nci maddesinin ilgili kısmının yürürlüğe girdiği tarihteki hali aşağıdaki gibidir:

“Bu kanunla tanımlanan haklardan aşağıda (I) işaretli fıkrada yazılı yerlerde çalışanlardan, Türk uyruğunda olmak ve 18 yaşını bitirmiş bulunmak şartıyla, (II) işaretli fıkrada gösterilenler faydalanırlar.”

(...)

II - Faydalananlar

(...)

j) Milli Savunma Bakanlığı harb okulu öğrencileri

(...)"

11/7/1978 tarihli ve 16343 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 29/6/1978 tarihli ve 2168 sayılı Kanun kapsamında söz konusu maddenin j bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“ (...)

j) Harp okulları ile fakülte ve yüksekokullarda Silahlı Kuvvetler hesabına okuyan veya kendi hesabına okumakta iken askeri öğrenci olanlar; fakülte ve yüksekokullarda kendi hesabına okuduktan sonra muvazzaf subay nasbedilen veya yedek subaylık hizmetini takiben muvazzaf subaylığa geçirilenler ve astsubay sınıf okulu öğrencileri;”

Bu değişiklik ile astsubay sınıf okulu öğrencileri de kanundan yararlanacaklar arasına alınmış ve astsubay sınıf okulunda geçen başarılı eğitim sürelerinin kanun kapsamında değerlendirilmesinin önü açılmıştır.

18. 11/7/1971 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 1425 sayılı Kanun’un 2’nci maddesi kapsamında 5434 sayılı Kanun’a eklenen ek 7’nci madde (teselsül ettirilmiş hali ek 21’inci madde) şöyledir:

“Bir meslek veya sanat okulunu bitirenlerden, Türk Medeni Kanunu hükümlerine göre kazaî rüşt kararı almak suretiyle Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığına tabi ve öğrenimleri ile ilgili görevlere atananlar hakkında, 5434 sayılı Kanununun 12 nci maddesinde yazılı 18 yaşın bitirilmiş olması şartı aranmaz.”

19. 11/7/1978 tarihli ve 16343 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 29/6/1978 tarihli ve 2168 sayılı Kanun’un 4’üncü maddesi ile 5434 sayılı Kanun’a eklenen geçici 1’inci maddenin (teselsül ettirilen hali geçici 170’inci madde) ikinci fıkrasının ilgili kısmı şu şekildedir:

“Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce ortaokul ve dengi okulu, astsubay hazırlama okulu, lise ve dengi okulu mezunu olup da sınıf okullarını başarı ile bitirerek astsubay naspedilenlerin astsubay sınıf okullarında geçen başarılı eğitim ve öğrenim süreleri fiili hizmet müddetinden sayılır. Bundan doğacak borçlanma iştirakçiler tarafından astsubay naspedildikleri tarihteki astsubay çavuş aylığı üzerinden Emekli Sandığına bir yıl içinde ödenir (...)"

Bu düzenleme kapsamında, 11/7/1978 tarihinden önce bireylerin astsubay sınıf okullarında geçirdikleri sürelerin fiili hizmet süresi olarak sayılması sağlanmıştır.

20. Yukarıda yer verilen yasal düzenlemeler göz önüne alındığında, astsubay sınıf okulunda geçirilen 18 yaş altı sürenin fiili hizmet süresinden sayılmaması ve emeklilikte değerlendirilmemesine ilişkin yapılan düzenlemeler kanun koyucunun bilinçli bir tercihi olarak görülmektedir. Başvuru bu yasal düzenlemeler çerçevesinde ele alındığında, başvuranın 14/1/1981 tarihinde doğduğu, 1/9/1997 tarihinde astsubay sınıf okuluna girdiği ve 30/8/1998 tarihinde astsubay nasbedildiği ancak astsubay sınıf okulunda geçen eğitim süresi zarfında 18 yaşını doldurmamış olduğu, astsubay sınıf okulunda geçen eğitim süresinin de 11/7/1978 tarihinden sonra olduğu görülmektedir. Bu doğrultuda SGK Başkanlığı tarafından ilgili yasal düzenlemelere uygun bir uygulamanın yapıldığı anlaşılmaktadır

21. Bunun yanı sıra konuya ilişkin açılmış birçok dava olduğu ve bölge idare mahkemeleri tarafından verilen farklı kararlar sonrasında konunun Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulunda görüşüldüğü görülmüştür. Danıştayın 12/12/2018 tarih ve E.2018/1, K. 2018/4 sayılı İçtihadı Birleştirme Kararının ilgili kısımları şu şekildedir:

“... Ayrıca, astsubay sınıf okulu öğrencilerinin 18 yaşın doldurulmasından sonra geçen öğrenim süreleri bakımından iştirakçiliklerini sağlayan 2168 sayılı Kanun’la 5434 sayılı Kanun’a geçici 170. maddesinin 2. fıkrası da eklenerek, 11.07.1978 tarihinden önce astsubay sınıf okulunu bitirerek astsubay

nasbedilenlerin, 18 yaşın üzerinde geçen başarlı öğrenim sürelerinin geriye yönelik olarak borçlanmaları suretiyle emekliliklerinde değerlendirilmesine de imkan sağlanmıştır.

Yapılan bu açıklamalar uyarınca, 926 ve 5434 sayılı Kanunların sistematiki dikkate alındığında 5434 sayılı Kanun'un 12. maddesinde düzenlenen 18 yaşını bitirmiş bulunma kuralının, Kanun'un bütününe yönelik, ortak ve genel bir kural olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

Öte yandan, 5434 sayılı Kanun'un 2168 sayılı Kanun'la değişik 15. maddesinde 18 yaşın altında astsubay sınıf okulunda geçen süreler için kesenek ve karşılık tahsilatına yönelik ayrıca bir düzenlemeye yer verilmemesi sebebiyle söz konusu madde kapsamında da genel ilke olan 18 yaşını tamamlamış olma koşulunun aranması gerektiği anlaşılmaktadır.

Buna göre, 5434 sayılı Kanun'un 12. maddesinin birinci fıkrası hükmü karşısında, astsubayların, astsubay sınıf okullarında 18 yaşın altında geçen öğrenim sürelerinin fiili hizmet sürelerinden sayılmasına olanak bulunmamaktadır.”

22. Anayasanın 87'nci maddesinde; yasama yetkisinin münhasıran Türkiye Büyük Millet Meclisinin uhdesinde olduğu hükme bağlanmıştır. Bu bağlamda; kural koymak, yani genel, sürekli, objektif, kişisel olmayan işlemler yapmak yasama yetkisi kapsamında kalmaktadır. Bunun yanında Anayasa'nın 9'uncu ve 138'inci maddelerinde; yargı yetkisinin münhasıran mahkemelerin uhdesinde olduğu ve bu yetkinin kullanılmasıyla ilgili hiçbir organ, makam, merci veya kişinin mahkemelere ve hkimlere emir ve talimat veremeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı hükme bağlanmıştır.

23. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 17'nci maddesinde ve Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 40'inci maddesinde, yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemlerin başvuru konusu olamayacağı düzenlenmiştir. Ayrıca bahsi geçen Yönetmelik'in 45'inci maddesinde dava konusu olmuş başvuruların işleme konulmayacağı düzenlenmiştir.

24. Başvuranın iddia ve talepleri yukarıda yer alan gerekerlerle birlikte ele alındığında; söz konusu iddianın ilgili yasa hükmünden kaynaklandığı ve talebin yasama yetkisinin kullanılmasına ilişkin olduğu, iddianın ayrıca yargı makamları tarafından incelendiği ve bu yetkinin kullanılmasına ilişkin olduğu ve yargılama yapma görevinin münhasıran mahkemelere ait olduğu, 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinin dördüncü fıkrası ve mezkûr Yönetmelik'in 40'inci maddesi gereği Kurumumuza başvuru konusu teşkil etmeyecek işlemler arasında yer alan başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı, bu nedenle başvurunun kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUğUNA,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

14/2/2024 tarihinde, OY BİRLİğİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alışan TİRYAKİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Üye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Üye